

Żabnica, dnia 10.06.2022r.

Sz. P.

Jakub Chelstowski

– Marszałek Województwa Śląskiego

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Ul. Ligonía 46

40-037 Katowice

Petycja

**w sprawie dalszego rozwoju sieci teleinformatycznej
oraz rozwiązania zjawiska wykluczenia cyfrowego
wśród mieszkańców przysiółków wsi Żabnica**

Wypoczynek w górach, niezależnie czy to wakacje, czy ferie zimowe, każdego roku cieszy się niezwykłą popularnością wśród turystów. Przeważają tu zarówno krótkie jednodniowe lub weekendowe wyjazdy, jak i dłuższe urlopy. To w końcu obok morza i jezior, najchętniej wybierany kierunek na wypoczynek wśród Polaków.

Góry to nie tylko wspaniałe szlaki górskie i popularne szczyty, które zdobywamy, ale również różnorodne atrakcje, dostosowane dla każdej grupy wiekowej i panujący tu klimat. Dla tych i innych powodów wybieramy popularne miejscowości górskie, do których chętnie przyjeżdżamy.

Jednym z takich miejsc jest Żabnica, czyli niewielka i spokojna wieś, położona u podnóża gór Beskidu Żywieckiego. Stanowi ona ważny punkt turystyczny i kusi odwiedzających nie tylko pięknymi widokami czy możliwością obezwania z naturą i przyrodą, góralską architekturą, ale również wieloma

innymi atrakcjami. Atutem miejsca jest bowiem szeroki wachlarz atrakcji nie tylko dla aktywnych, ale także dla osób ceniących sobie spokojny wypoczynek. Przez miejscowość przebiega m.in. turystyczny szlak na „Rysiankę”, „Lipowską” czy „Piłsko”. Oprócz tego okolice Zabniczy zwłaszcza pasmo hal jak Hala Pawlusia, Hala Rysianka, Hala Lipowska, Hala Błęguńska, Hala Motykowa, Hala Redykałna, znajdujących się wzdłuż malowniczego szlaku biegnącego z Hali Boraczej w Zabniczy, aż zachęcają do górskich wędrówek. Wszędzie można dojść spacerem, nikt się nigdzie nie śpieszy, co pozwala na korzystanie z uroków urlopu w Beskidach. Można się tutaj świetnie bawić niezależnie od pory roku.

Staramy się dokładać wszelkich starań, aby promować wizerunek i turystykę regionu Żywiecczyzny oraz stawać się konkurencyjnym dla innych popularnych regionów górskich. Staramy się przyciągać turystów przez rozwijanie m.in. baz noclegowych i turystycznych, hoteli, agroturystyki czy doskonalenie kunsztu wyrobu i dystrybucji tradycyjnych lokalnych przysmaków. W swoich działaniach nie pozostajemy bierni i staramy się współpracować z władzami lokalnymi, czego efektem na przestrzeni lat jest m.in. znacząco zauważalny postęp w rozwoju sieci utwardzonych dróg dojazdowych i poboczy, poprawy bezpieczeństwa przez oświetlenie dróg dojazdowych czy przebudowa i utrzymanie miejsc odpoczynku dla turystów (wiat) i przystanków oraz utrzymanie ich w stanie czystości. Największym jednak problemem, który stawia nas w przegranej pozycji pod względem konkurencyjności z innymi popularnymi regionami góorskimi, jest bardzo słaba rozwinięta sieć teleinformatyczna (internet), przez co wielu turystów nie tylko nie odwiedza regionów Żywiecczyzny i naszej miejscowości, ale wprost rezygnuje z wypoczynku przez wzgląd na brak wifi. Rozwój technologii cyfrowej i internetowej jest w naszym regionie znacznie utrudniony, a wręcz martwy, co powoduje wśród mieszkańców poczucie zacofania technologicznego, a można by rzec, że „wykluczenia cyfrowego”.

Obecnie nie jest już dla nikogo żadną nowością, że dla większości społeczeństwa współczesne dobra, takie jak Internet, telewizja satelitarna i telefon komórkowy nie są technologiami natywnymi. Większość współczesnych obywateli była świadkami ich narodzin i rozwoju. Wielu z nas pamięta świat sprzed „doby Internetu”, gdzie telefon stacjonarny był raczej dodatkiem do codziennego życia, a telefon komórkowy wyrazem zamożności, gdy tymczasem dziś jest podstawowym narzędziem pracy i komunikacji. Liczba osób, dla których te formy komunikacji są naturalnym elementem otaczającej ich rzeczywistości, a świat bez nich jest dość surrealistyczny stale rośnie.

Zwróćmy uwagę, że o nowoczesnych technologiach mówimy od kilkudziesięciu lat. Ciągłe też powstają nowe, bardziej nowoczesne. Ze względu na opisaną wcześniej ogromną różnorodność sprzętu i oprogramowania wielu z nas w każdy sposób nienadążający za „nowinkami technicznymi” czy „nowymi rozwiązaniami technologicznymi” jest narażony na tzw. wykluczenie cyfrowe.

Zgodnie z definicją, „wykluczenie cyfrowe” to zjawisko nierówności społecznych między poszczególnymi osobami, gospodarstwami domowymi, przedsiębiorstwami oraz regionami

w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego, związanego zarówno z dostępem do technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak i ich wykorzystaniem we wszystkich sferach aktywności. Przyczyn wykluczenia cyfrowego jest wiele, można je podzielić na czynniki miękkie i twarde.

Czynniki miękkie to m.in.: bariery psychologiczne, mentalne, brak kompetencji i motywacji.

Czynniki twarde to: brak lub ograniczony dostęp do infrastruktury, sprzętu i oprogramowania, a zwłaszcza niska prędkość łącza (szczególnie w małych miastach i na wsi).

Według *Cisco Annual Internet Report*, główne bariery, które blokują walkę z wykluczeniem cyfrowym to przede wszystkim powszechność technologii. Zbudowanie wysokiej jakości infrastruktury szerokopasmowej bywa zarówno kosztowne, jak i trudne technicznie. Ten sam raport stwierdza jednak, że od 2019 r. prawie wszyscy ludzie na świecie mieszkają w zasięgu sygnału sieci mobilnej, a 90 proc. żyje w zasięgu sieci 3G lub wyższej.

Z wykluczeniem będziemy spotykać się prawdopodobnie dopóty, dopóki będą rozwijać się nowoczesne technologie, a ludzkość będzie ich potrzebować. problemem nie jest sam dostęp do Internetu, bo wbrew pozorom infrastruktura w Polsce nie jest najgorsza.

Raport Capgemini ukazał, iż 86,7 proc. gospodarstw domowych w 2019 r. w Polsce posiadało dostęp do internetu. Z kolei średnia europejska pod względem powszechności internetu wynosiła ok. 90 proc., na co wskazują dane Eurostatu. Wciąż jednak ponad 13 proc. polskich gospodarstw domowych i 3 proc. przedsiębiorstw nie posiadała dostępu do internetu.

Z kolei jak wynika z raportu Urzędu Komunikacji Elektronicznej - „Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2019 r.” - 75 procent gospodarstw domowych w Polsce ma dostęp do internetu stacjonarnego o prędkości co najmniej 30 Mb/s. W myśl celów określonych przez Europejską Agendę Cyfrową państwa UE do końca 2022 r. powinny doprowadzić do wykorzystania usług dostępu do internetu stacjonarnego o prędkości co najmniej 100 Mb/s przez znaczną większość gospodarstw domowych. W raporcie *Capgemini* podkreślono, że w 2019 roku poziom wykorzystania tych usług w polskich gospodarstwach domowych wyniósł 23,3 proc., a sama możliwość korzystania z usług o prędkości 100 Mb/s posiadało aż 63 proc. gospodarstw domowych !!!

Według raportu UKE penetracja budynkowa zasięgiem internetu stacjonarnego o przepustowości co najmniej 30Mb/s dla województwa śląskiego przedstawia się w różnorodny sposób. Jeżeli chodzi o rejon Żywiecczyzny należy podkreślić, że spośród gospodarstw domowych, które mają dostęp do internetu, jedynie ok. 20 – 40% gospodarstw ma dostęp do przepustowości co najmniej 30Mb/s.

W miejscowości Żabnica, zwłaszcza w przysiółkach takich jak Hała Borneza, Wojtatówka, Dadoki, Kamienna, Płone, które są głównymi ośrodkami lokowania turystów ta przepustowość nie przekracza 2 – 6 Mb/s !!!

W związku z powyższym brak internetu i wykluczenie cyfrowe pogłębia problemy mieszkańców przysiółków miejscowości Żabnica. Dziś dostęp do sieci to konieczność. Niedostosowanie się do niej znacząco pogłębia problem nierówności społecznej, tym samym zaprzepaszcza szanse na rozwój wykluczonych cyfrowo. Brak dostępu do technologii negatywnie wpływa na wszystkie aspekty życia codziennego. Sytuacja staje się tym bardziej niekorzystna, że wykluczenie cyfrowe w jakim się znajdujemy znacznie ogranicza dostęp do edukacji i informacji nie tylko dla nas, ale i dla odwiedzających nas turystów. Wśród mieszkańców panuje powszechnie przekonanie, że bycie praktycznie w statusie „offline” znacznie ogranicza także rozwój zawodowy. Przeważająca część mieszkańców odizolowanych internetowo przysiółków uważa, że gdyby mieli dostęp do internetu, byłoby w stanie znaleźć lepiej płatną pracę i kształcić się. Bycie „offline” prowadzi do poczucia izolacji, nieadekwatności lub samotności, a mieszkańcy czują się mniej związani z przyjaciółmi i rodziną. Czują się odcięci od normalnego kontaktu, gdyż niejednokrotnie skorzystanie z sieci komórkowej czy internetu wymaga przemierzenia ponad 2 km drogi, aby uzyskać łącze odpowiednie do przeprowadzenia rozmowy online, co zwłaszcza wśród uczniów i studentów jest bardzo problematyczne.

Warto zaznaczyć, że walka z nierównościami dostępu do internetu to zwiększanie możliwości biznesowych. Polityka równościowa ma realny wpływ gospodarczy.

Według informacji posiadanych przez mieszkańców przysiółków miejscowości Żabnica, na dzień dzisiejszy gmina Węgierska Górka nie realizuje projektów telekomunikacyjnych w ramach własnych środków ani też w ramach projektów unijnych choćby z zakońzonego projektu Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020. Specjalizująca się w zakresie położenia, obsługi i utrzymania stałych łączy internetowych – firma Beskid Media z Żywca, nie realizuje na własną rękę szerszego zadania w zakresie rozbudowy sieci światłowodowej czy dostarczania stałego szybszego Internetu bezpośrednio do mieszkańców przysiółków Żabnica.

Co warto podkreślić od 2010 roku, jednostki administracji publicznej, a zwłaszcza gminy, mogą partycypować finansowo i organizacyjnie w różnych projektach zmierzających do zaspokojenia potrzeb telekomunikacyjnych mieszkańców w obrębie swojej właściwości miejscowej, nie zajmując się tylko przeprowadzeniem właściwych postępowań administracyjnych w sprawach projektów

Jednostki samorządu terytorialnego mogą same prowadzić działalność telekomunikacyjną i budować w ramach zadań własnych sieci szerokopasmowego Internetu dla mieszkańców. Przepisy zawarte w ustawie z dnia 7 maja 2010r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. 2010 Nr 106 poz. 675), pozwalają gminom i innym jednostkom na samodzielne prowadzenie działalności telekomunikacyjnej i dostarczanie szerokopasmowego Internetu dla mieszkańców.

Ustawa określa formy i zasady wspierania inwestycji telekomunikacyjnych, w tym związanych z sieciami szerokopasmowymi, zasady działalności w zakresie telekomunikacji jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej zasady dostępu do infrastruktury technicznej i infrastruktury telekomunikacyjnej, zasady lokalizowania regionalnych sieci szerokopasmowych czy prawa i obowiązki inwestorów. Zgodnie z brzmieniem art. 3. 1. Ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, jednostka samorządu terytorialnego może w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej: budować lub eksploatować infrastrukturę telekomunikacyjną i sieci telekomunikacyjne oraz nabywać prawa do infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych; dostarczać sieci telekomunikacyjne lub zapewniać dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej; świadczyć, z wykorzystaniem posiadanej infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych, usługi na rzecz m.in. przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Zgodnie z unijnymi wytycznymi z 2015 r. wszyscy polscy obywatele powinni mieć swobodny i równy dostęp do Internetu tak jak do wody czy gazu. Działalność telekomunikacyjna i budowa sieci internetowych może już stanowić zadanie własne każdej jednostki samorządu terytorialnego. Do ich rozpoczęcia konieczna jest przede wszystkim dobra wola i chęć współpracy jednostki samorządu z mieszkańcami, a więc odpowiednio rady gminy, rady powiatu czy sejmiku województwa.

Mamy ogromną nadzieję, że dzięki wsparciu Pana Marszałka oraz Wójta naszej Gminy, realizacja zadania dalszego rozwoju sieci teleinformatycznej oraz rozwiązania zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców przysiółków wsi Zabnie będzie możliwa na terenie naszego zamieszkania. Pomóżcie Państwo rozwiązać problematyczną kwestię

Wyrazamy także nadzieję, iż podobna inicjatywa i chęć podjęcia zadania minimalizacji wykluczenia cyfrowego stanie się w najbliższym czasie priorytetem dla każdego samorządu.

Podpisy pod petycją zawarte zostały na dodatkowych listach stanowiących załącznik do niniejszej petycji

Petycję wnosi się zgodnie z wymogami przewidzianymi przez ustawę z dnia 11 lipca 2015 r. o petycjach (Dz. U. z 2014 r., poz. 1195)

Pismo otrzymał także:

1) Urząd Gminy Hegrysko, Cerkw. Wójci Gminy

2) Biuro Komitetu Wsiadki z Związkiem Mł. K. Pr. Stanisława Monki, ul. 34-300 Zieleni

